

## בש"פ 7306/17 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 7306/17

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: פלוני

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: ה' בתשרי התשע"ח (25.9.2017)

בשם המבקשת: עו"ד עידית פרג'ון

בשם המשיב: עו"ד סנא חיר

**החלטה**

\*

בקשה להארכת מעצרו של המשיב ב-90 ימים לפי חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים).

1. ביום 4.1.2017 הוגש כתב אישום נגד המשיב, המייחס לו עבירות של אינוס (מספר רב של מקרים), מעשה סדום, תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש (מספר רב של מקרים), איומים וכליאת שווא. על פי עובדות כתב

עמוד 1

האישום, המשיב והמתלוננת נישאו בתאריך 0.0.16. לאורך כל תקופת נישואיהם, במספר אירועים שונים, נקט המשיב באלימות פיזית מינית ומילולית כלפי המתלוננת, ובחלק מהמקרים אף נגרמו לה חבלות. כמפורט בכתב האישום, במספר מקרים שונים המשיב הכה את המתלוננת, משך בשערה בחוזקה, בעט בה וחנק אותה; המשיב הפשיט את המתלוננת והכריח אותה לקיים איתו יחסי מין בניגוד לרצונה במספר רב של מקרים, וביצע במתלוננת מעשה סדום בניגוד לרצונה תוך שגרם לה כאב רב. עוד לפי כתב האישום, אסר המשיב על המתלוננת לצאת מביתם כדי לבקר את משפחתה ואף נעל אותה לשם כך; ודרש ממנה לעבוד בזנות כדי לשפר את מצבם הכלכלי (וזו סירבה). בנוסף, במועד שאינו ידוע במדויק למבקשת, במהלך חודש נובמבר 2016, מנע המשיב מהמתלוננת לצאת לבקר את הוריה, הכה אותה קשות בכל חלקי גופה, הטיח את ראשה בקיר וחנק אותה. בעקבות אירוע אחרון זה, החליטה המתלוננת לעזוב את המשיב ומאז היא מתגוררת בבית הוריה.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המבקשת בקשה לעצור את המשיב עד תום ההליכים. בא כוח המשיב הסכים לקיומן של ראיות לכאורה להוכחת המעשים המיוחסים למשיב וכן לקיומה של עילת מעצר וביקש לשלוח את המשיב לתסקיר מעצר. בית המשפט נעתר לבקשה וביום 26.1.2017 התקבל תסקיר שירות המבחן בעניינו של המשיב (להלן: התסקיר הראשון). בתסקיר זה צוין כי אין לחובת המשיב הרשעות קודמות בפלילים; וכי התרשמות שירות המבחן היא כי המשיב מצוי בחוויית רגיעה עמוקה מהמעצר. עוד צוין כי המשיב שולל התנהלות פוגענית מכל סוג כלפי המתלוננת ומתקשה לבטא רגשות חיוביים ואמפתיה כלפיה. שירות המבחן התרשם כי המשיב מגלה עניין בשלום בית "ברמה המילולית" ומנגד מגלה קושי בהבנת מצוקתה של אשתו המתלוננת. עוד צוין כי המשיב אינו חש צורך בטיפול במישור המיני או במישור אחר; וכי המתלוננת מעוניינת בגירושין, בעוד המשיב ומשפחתו מתנגדים לכך. במסגרת הכנת התסקיר נפגש שירות המבחן גם עם המתלוננת, אשר תיארה יחס אלים ביותר מבחינה פיזית, מינית ונפשית, שגילה המשיב כלפיה ובפרט תוארו סיטואציות שבהן איבד המשיב שליטה על עצמו עד כי חששה לחייה. בהקשר זה צוין כי המתלוננת הביעה חשש רב מאפשרות שחרורו של המשיב למעצר בית. על רקע דברים אלה ואחרים שפורטו בתסקיר הראשון, העריך שירות המבחן כי רמת הסיכון להישנות מקרים הדומים לאלה המיוחסים למשיב בכתב האישום היא גבוהה. אשר לחלופת המעצר שהוצעה על ידי המשיב, שירות המבחן התרשם כי המפקחים המוצעים - אמו, סבתו ודודו של המשיב - אינם מתאימים לשמש כמפקחים, נוכח הזדהותם עם המשיב ואמונתם כי נעשה לו עוול.

3. בדיון מיום 30.1.2017, לאחר קבלת התסקיר הראשון ולשמע הערות בית המשפט, הסכים בא כוח המשיב למעצרו עד תום ההליכים, תוך שנשמרה זכותו להגיש בקשה לעיון חוזר אם תאוחר חלופה ראויה ומרוחקת גיאוגרפית וגם אם לא יתקיימו התנאים המנויים בסעיף 52 לחוק המעצרים (להלן: ההחלטה מיום 30.7.2017). המבקשת הצהירה כי היא אינה מתנגדת למתווה זו, אולם הבהירה כי לא תסכים לשחרור המשיב לחלופת מעצר. בתום דיון זה, הורה בית המשפט על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים וקבע כי למשיב שמורה הזכות להגיש בקשה לעיון חוזר כמבוקש. ביום 1.5.2017 לאחר החלפת ייצוגו של המשיב, הגישו באי כוחו בקשה לעיון חוזר בהחלטה מיום 30.1.2017, ובית המשפט הורה על הכנת תסקיר משלים שיבחן את שתי החלופות שהוצעו. ביום 1.6.2017 התקבל התסקיר המשלים, ממנו עולה כי לא חל שינוי בהערכת שירות המבחן אשר לרמת הסיכון הגבוהה הנשקפת מהמשיב להישנות מקרים פורצי חוק כלפי המתלוננת בעתיד (להלן: התסקיר השני). שירות המבחן עמד על כך שהמשיב חוזר ומשליך את סיבת מעצרו על המתלוננת, וממזער מחומרת התנהלותו כלפיה. עוד צוין כי המתלוננת עדיין חשה פחד וחרדה והגישה בקשת לגירושין מהמשיב. שירות המבחן בדק את החלופה שהציע המשיב בבית סבתו תחת פיקוחם של אביו, שני אחיו ודודו, והתרשם כי אין בה להפחית באופן משמעותי את רמת הסיכון להישנות מקרים פורצי גבולות מצד המשיב (עוד צוין בתסקיר זה כי מאביו של המשיב נמסר כי חלופה נוספת שהוצעה תחילה על ידי המשיב איננה רלוונטית). כמו כן, נקבע כי המפקחים המוצעים אמנם מבינים את דרישות התפקיד, אך הם מתקשים להתבונן בהרחבה על הנסיבות שקדמו למעצר ויש להם תלות רגשית עמוקה במשיב. לפיכך, שירות המבחן העריך כי המפקחים המוצעים

לא יעמדו במשימת הפיקוח כנדרש. בשל כל אלה, לא בא שירות המבחן בהמלצה לשחרר את המשיב ממעצר מאחורי סורג ובריא.

4. ביום 6.6.2017 לאחר ששמע את טענות הצדדים, דחה בית המשפט המחוזי בנצרת (כב' סגן הנשיא ז' הווארי) את הבקשה לעיין חוזר וקבע כי בניגוד להחלטות בית המשפט, מיקום החלופה שהוצעה על ידי המשיב בתסקיר השני זהה לזה שהוצע בתסקיר הראשון, והוא אינו מרוחק גיאוגרפית מבית המתלוננת. בית המשפט ציין כי העבירות המיוחסות למשיב, כמו גם העובדה שבוצעו על פני פרק זמן ממושך, מעידות על מסוכנותו, באופן המחייב ככלל מעצר עד תום ההליכים. בית המשפט עמד על כך כי רק במקרים חריגים ניתן יהיה לאיין את המסוכנות הכרוכה בעבירות אלו באמצעות חלופת מעצר וקבע כי עניינו של המשיב אינו בא בגדר אותם מקרים. עוד צוין כי התסקירים שנערכו בעניינו של המשיב מעידים אף הם על רמת מסוכנותו הגבוהה ואין מקום לסטות מהמלצתו השלילית של שירות המבחן. בנוסף נקבע כי נוכח העבירות החמורות המיוחסות למשיב ובשל התרשמות שירות המבחן מהמפקחים, אין מקום לחקירתם בבית המשפט.

5. בחלוף 9 חודשים ומשטרם הסתיים ההליך העיקרי, הגישה המבקשת בקשה להארכת מעצרו של המשיב ב-90 ימים נוספים לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, היא הבקשה שלפניי. אשר להתקדמות ההליך העיקרי בעניינו של המשיב, ציינה המבקשת כי בדיון מיום 18.1.2017 נערכה הקראה למשיב ובית המשפט נעתר לבקשת בא כוחו אותה העת לדחות את מתן התשובה לכתב האישום בשל אי העברתם של כלל חומרי החקירה, וקבע דיון להקראה נוספת ליום 7.2.2017. בדיון מיום 7.2.2017, עקב החלפת ייצוגו של המשיב, ביקשו באי כוחו החדשים דחייה לצורך הגשת כפירה מפורטת. בית המשפט נעתר לבקשה וקבע את התיק לתזכורת במעמד הצדדים ליום 5.3.2017. ביום 28.2.2017 הגישו באי כוח המשיב דאז עתירה לגילוי ראיות ובקשה להמצאת מסמכים ובית המשפט קבע כי המבקשת תגיש תגובתה עד למועד הדיון, בו תידון בקשה זו. בדיון מיום 5.3.2017 ציין בא כוח המשיב כי לאחר שיקבל את החומר הרפואי שהתבקש, או תשובה אחרת בעניין זה ימשיך במשא ומתן עם המבקשת וביקש כי יקבע דיון תזכורת נוסף בתיק בעוד חודש. בדיון מיום 2.4.2017 הודיע בא כוח המשיב כי הונחה דעתו בעניין חומרי החקירה וביקש, בהסכמת המבקשת, לקבוע את התיק לישיבת הוכחות ולישיבת תזכורת. כמו כן, ביקשו הצדדים להפנות את התיק לשופט מגשר. בית המשפט נעתר לבקשת הצדדים להפניית התיק לגישור, וציין כי בטרם ייקבע התיק להוכחות יש מקום לנסות ולמצות את הליכי הגישור. בנוסף, קבע בית המשפט דיון תזכורת בתיק ליום 14.5.2017.

6. בדיון מיום 14.5.2017 הודיעו באי כוח המשיב כי קיבלו על עצמם את ייצוגו וציינו כי לא קיבלו מהמבקשת את תמלילי עדותה של המתלוננת במשטרה. בהסכמת המבקשת, ביקשו באי כוח המשיב למצות את ההליכים המקדמיים ולקבוע מועד תזכורת לסוף חודש יוני. בית המשפט נעתר לבקשה וקבע דיון ליום 28.6.2017. ביום 25.6.2017 הגישו הצדדים בקשה מוסכמת לדחיית מועד הדיון האמור לכשבוע לאחר מועד ישיבת הגישור, לאמצע חודש יולי 2017, בכדי למצות את הליך הגישור. לאחר שנודע לצדדים שלבית המשפט יתאפשר לדון בתיק רק ביום 8.8.2017, הוסכם על קיום דיון במועד זה. בדיון מיום 8.8.2017 הודיעה באת כוחו של המשיב כי הוגשה מטעמו בקשה נוספת לקבלת חומרי חקירה, ובהם תמלילי חקירת המתלוננת, שטרם קיבלה מענה. המבקשת הודיעה כי לא התקבלה אצלה בקשה כזו וביקשה - בהתחשב בכך שבקשות לעניין חומרי חקירה כבר הוגשו על ידי בא כוחו הקודם של המשיב, ונדונו בפני אותו הרכב - כי ייקבעו מועדי הוכחות בתיק. בית המשפט ציין כי איסוף חומר החקירה לבקשת באי כוחו של המשיב טרם הושלם ומשכך לא הגיע מועד לקבוע את התיק להוכחות. נקבע כי המבקשת תעביר את כל חומר החקירה כמבוקש, ככל שאין מניעה לעשות כן, וכן נקבע דיון ליום 13.9.2017 לצורך קביעת מועדים ולשם בקרה ובדיקה בעניין השלמת העברת חומר החקירה. ביום 12.9.2017 הגישה באת כוח המשיב בקשה מוסכמת לדחיית מועד הדיון, מכיוון שטרם

הושלמו ההליכים המקדמיים לקבלת חומרי חקירה ובשל קיומו של דיון בתיק אחר בו היא נדרשה להופיע באותה שעה. בית המשפט נעתר לבקשה ודחה את מועד הדין ליום 19.9.2017.

7. לטענת המבקשת, המעשים המיוחסים למשיב - בהם אלימות קשה שנקט כלפי המתלוננת כדבר שבשגרה - מלמדים על מסוכנותו הרבה, הנתמכת גם בהערכת שירות המבחן בתסקירים השונים שנערכו בעניינו של המשיב. עוד טוענת המבקשת כי בעניין דנא קיים חשש לשיבוש מהלכי משפט בשל כך שהמתלוננת היא עדת התביעה המרכזית, ולפיכך קיים "חשש אינהרנטי" כי שחרורו של המשיב עלול להביא להשפעה על עדותה (כמפורט בתסקיר שירות המבחן, המתלוננת תיארה כי הופעל עליה לחץ למשוך תלונתה ולחזור לביתה). המבקשת ציינה בבקשתה כי טרם נקבעו מועדי הוכחות בתיק, בעיקר בשל דחיות שהתבקשו עקב חילופי הייצוג של המשיב ומיצוי הליכי הגישור, שלא צלח בסופו של יום.

8. בדיון שלפניי טענה באת כוח המשיב כי הוא בחור צעיר, ללא הרשעות קודמות; כי במועד הכנת התסקיר הראשון היה המשיב נסער ואילו כיום הוא "אדם אחר לגמרי", ובין היתר מסכים לבקשת המתלוננת לגירושין. עוד ציין המשיב כי יש באפשרותו להציע חלופה נוספת בדירה שכורה בכפר בית ג'אן, כך שהוריו ואחרים יהיו המפקחים (המשיב אף לא מתנגד למעצרו בפיקוח אלקטרוני).

9. במענה לשאלתי במהלך הדיון בדבר חומרי החקירה שטרם הועברו לידי המשיב, הסבירה המבקשת כי בקשתו של המשיב לקבל חומרי חקירה טופלה כבר בחודש אפריל השנה, להנחת דעתו של בא כוחו דאז, והבקשה הנוספת שהוגשה מטעם המשיב בעניין זה (מחודש אוגוסט) לא הועברה לידיה ומשכך לא טופלה. לגופם של דברים ציינה המבקשת כי החומרים המבוקשים העומדים על הפרק הם שלושה: תמלילי עדות המתלוננת במשטרה, שכבר הועברו למשיב; המכשיר הסלולארי של המשיב - אשר אין התנגדות להעברתו; ותיעוד בדבר טיפול שהחלה המתלוננת לאחר הגשת התלונה - אשר להעברתו מתנגדת המבקשת. משכך נטען, כי הבקשה לחומרי חקירה ממוקדת ונקודתית, ואין בה כדי להצדיק את עצירת ניהול המשפט.

10. בהחלטתי מתום הדיון ציינתי כי טרם נקבעו מועדי הוכחות בהליך העיקרי, וישיבת תזכורת שהייתה קבועה לצורך זה ליום 19.9.2017 בוטלה בעקבות אי התייצבות הפרקליטות (בשל תקלה משרדית). על כן קבעתי כי בטרם יוחלט בבקשה להארכת המעצר, תפנה הפרקליטות ללא דיחוי בבקשה לקביעת מועדי הוכחות לבית המשפט המחוזי בנצרת ותמסור הודעת עדכון בנדון עד ליום 2.10.2017. בהתאם להחלטתי וכעולה מהודעת העדכון שהגישה המבקשת, ביום 1.10.2017 התקיים דיון בבית המשפט המחוזי ובו הציגו הצדדים תכנית לשמיעת העדים בהליך העיקרי. בהמשך לכך קבע בית המשפט קבע דיוני הוכחות לימים 22.11.2017, 30.11.2017 ו-5.12.2017, בהם מתוכננת שמיעת עדי התביעה; ודיוני הוכחות לשמיעת עדי ההגנה בימים 6.12.2017 ו-10.12.2017 (להלן: הודעת העדכון). עוד צוין כי רשימת עדי ההגנה ניתנה מפי הסניגור, אולם אין באמור משום התחייבות של המשיב להעיד.

לאחר עיון בבקשה על נספחיה, ולאחר קבלת הודעת העדכון האמורה מטעם המבקשת בדבר המועדים הקבועים לניהול ההוכחות במסגרת ההליך העיקרי, אני סבור כי דין הבקשה להתקבל.

11. כידוע, בבואו לדון בבקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים על בית המשפט לאזן בית זכותו של הנאשם - שעומדת לו חזקת החפות - לחירות מזה, לבין האינטרס של שמירת בטחון הציבור ותקינות ניהולו של ההליך

הפילי מזה (ראו, מני רבים, בש"פ 5141/17 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 5 (29.6.2017)). במלאכת האיזון האמורה יביא בית המשפט בין שיקוליו את המסוכנות הנשקפת מהנאשם; חלוף הזמן מאז מעצרו; קצב התקדמות ההליך העיקרי וזהות הגורם שעליו מוטלת האחריות להימשכותו; והחשש מפני שיבוש ההליך (בש"פ 7568/14 מדינת ישראל נ' סיאם, פסקה 5 (13.11.2014); בש"פ 1578/14 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 9 (13.3.2014)).

12. בחינת קצב התקדמות ההליך העיקרי במקרה דנא מעוררת אי נחת, בשל כך שבמועד הגשת הבקשה להאריך את מעצרו של המשיב מעבר לתשעה חודשים, טרם נקבעו מועדי הוכחות בהליך העיקרי. מצב דברים זה אינו רצוי, וזאת גם אם ניסו הצדדים להגיע להסכמות במסגרת הליך גישור. במקרים אלה, למרות מאמצי הגישור (אשר אין חולק על חשיבותם, במקרים המתאימים), על בית המשפט הדן בהליך העיקרי להוסיף ולקדמו שמא הליך הגישור לא יישא פרי, וכך ציינתי באחת הפרשות:

"אי קביעתם של מועדי דיון הוכחות מעל ל-8 חודשים לאחר שהוגש כתב האישום אינה מתקבלת על הדעת. כפי שצינתי לאחרונה פעמים רבות, הליך גישור, על כל מעלותיו, אינו אמור לעצור את שמיעת ההליך העיקרי, מקל וחומר שעה שנאשם ממתין לבירורו בעודו ממתין במעצר [...] אף שניתן להבין את נטיית בתי המשפט ליתן משקל לקיומו של הליך גישור כאשר נקבעים מועדי הוכחות, יש להפעיל את שיקול הדעת בנושא זה באופן זהיר ומדוד כדי להימנע ממצב שבו הליך הגישור לא עלה יפה ושמיעת הראיות לא החלה גם בחלוף זמן רב" (בש"פ 7070/15 מדינת ישראל נ' סבן, פסקה 5 (27.10.2015); ראו גם בש"פ 4094/15 מדינת ישראל נ' בן שימול, פסקה 3 (17.6.2015); בש"פ 5744/15 מדינת ישראל נ' חאג' יחיא, פסקה 7 (18.10.2015)).

13. עם זאת, בנסיבות המקרה דנא מצאתי כי יש מקום להאריך את מעצרו של המשיב ב-90 ימים נוספים. כעולה מהודעת העדכון, במהלך התקופה האמורה יתקיימו 6 דיוני הוכחות בהם צפויים להישמע עדי התביעה וההגנה. משאלה הם פני הדברים ולמרות קצב התקדמות ההליך העיקרי בראשיתו שכאמור, לא היה משיב רצון, קביעת דיונים אלה משמעותה התקדמות בניהול ההוכחות בתיק, ונוכח כך - איני סבור כי בשלב הנוכחי הוסטה נקודת האיזון באופן המצדיק שחרורו של המשיב מן המעצר שבו הוא נתון. בעניין זה יש להתחשב גם בכך שלבד מהעיכוב שנבע מהליך הגישור, העיכוב שחל בדיון בהליך העיקרי אינו רובץ, למצער ברובו, לפתחה של המדינה. כמו כן, נתתי דעתי גם למחלוקת שנתגלעה בין הצדדים אשר לחומרי החקירה, ולכך שמעמדת המבקשת בדיון שלפני עולה כי בעניין החומרים הנוגעים לעדות המתלוננת במשטרה, כמו גם למכשיר הסלולארי של המשיב, הצדדים הגיעו להסכמות והמחלוקת בנושא זה היא נקודתית אפוא, ומתמצה בשלב זה לנושא אחד בלבד שיוכרע, יש להניח, בעת הקרובה.

14. מן המשיב נשקפת מסוכנות רבה, הן על רקע המעשים המיוחסים לו בכתב האישום, שאין צריך להכביר מילים על חומרם (ראו למשל בש"פ 1115/15 מדינת ישראל נ' מרזוק, פסקה 5 (9.2.2012) (להלן: עניין מרזוק)), הן נוכח התרשמותו של שירות המבחן בתסקירים המקיפים שערך בעניינו של המשיב, שהתייחסו גם למצבה של המתלוננת. בתסקירים אלה העריך שירות המבחן כי המפקחים שהוצעו על ידי המשיב לא יעמדו כראוי במשימת הפיקוח נוכח הזדהותם עם המשיב, תפיסתו כקורבן ותלותם הרגשית בו וכי קיים סיכון ברמה גבוהה להישנות אירועים פורצי גבולות מצד המשיב בעתיד. לכך יש להוסיף כי מיקום החלופה שהציע המשיב, שנבחנה בשני התסקירים (כעולה מהתסקיר השני, אביו של המשיב מסר כי חלופה שהוצעה תחילה במיקום אחר אינה רלוונטית), לא עונה על הדרישה שהציב בית המשפט המחוזי שלפיה החלופה שתוצע תהיה מרוחקת גיאוגרפית ממקום מגוריה של המתלוננת (וזאת מבלי שאביע עמדה באשר לשאלת היתכנותה של חלופה אחרת שתוצע על ידי המשיב, אשר תצטרך ליתן מענה הולם למסוכנות הנשקפת ממנו. ראו והשוו בש"פ 5773/03 מדינת ישראל נ' אזולאי, פסקה 11 (3.7.2003); עניין מרזוק, פסקה 5).

בנסיבות אלו ועל יסוד כל האמור, סבורני כי יש מקום להיעתר להארכת המעצר המבוקשת.

מעצרו של המשיב מוארך ב-90 ימים החל מיום 4.10.2017 או עד למתן פסק דין בתפ"ח 9755-01-17 בבית המשפט המחוזי בנצרת, לפי המוקדם.

ניתנה היום, י"ח בתשרי התשע"ח (8.10.2017).

שׁוֹפֵט

---